

Týnda tímabilið

Myndlist ★★★★★

Ljóðheimar

Kjarvalsstaðir

Ýmsir listamenn. **Sýningarstjóri:** Aðalsteinn Ingólfsson

Ég ætla ekki að byrja þessa grein á því að tala um hvað svarthvíta loftið í Vestursal Kjarvalsstaða fer í taugarnar á mér. Ég ætla heldur ekkert að vera að minnst á vitlausar merkingar á verkum á sýningunni, eins og til dæmis það að öll fjögur verk Sigríðar Björnsdóttur eru sögð vera gerð með olíu á striga en eru augljóslega gerð með olíu, eða einhverri annarri málningu, á tré og masonít. Látum þetta tvennt liggja á milli hluta. Ég vil hins vegar byrja á því að segja hversu veikur ég er fyrir þessu tímabili í íslensku listasögu, tímabilinu frá 1957 – 1970, og hvað ég er ánægður með að fá tækifæri til að læra meira um það og allar þær fjölbreyttu hræringar og öru umbreytingar sem áttu sér stað á þessum tiltölulega stutta tíma, og á árunum á undan.

Í því samhengi hvet ég alla sýningargesti til að lesa ítarlegan texta í sýningarhrá sem Aðalsteinn Ingólfsson listfræðingur og sýningarstjóri ritar, þar sem hann fer yfir og rökstyður þá tilgátu sína sem lögð er til grundvallar sýningunni, að strangflatarlistin hér á Íslandi, sem kom til sögunnar hér á landi um 1950, hafi verið eins konar útúrdúr; „á skjön við það sem kalla mætti meginstráum íslenskrar myndlistar“.

Þar á Aðalsteinn við m.a. að hið íslenska landslagsmálverk

lifi áfram í gegnum ljóðrænu abstraktlistina, og má taka undir það með honum heils hugar.

Í mjög stuttu máli þá er ljóðræn abstraktlist það sem í Bandaríkjunum kallaðist Abstract Expressionism, og margir þekkja úr verkum slettumálarans Jackson Pollock og málara eins og Willem De Koonig og Mark Rothko. Í Evrópu var talað um stefnuna sem ljóðræna abstraktlist, þar sem Vassely Kandinsky er nefndur sem faðir stefnunnar, ásamt súrrealismanum og áðurnefndum Pollock.

Sýninguna gerir Aðalsteinn öðrum þræði vegna þess að honum finnst þetta tímabil í íslensku listasögu hafa orðið út undan á kostnað strangflatarlistarinnar, en vill meina, sbr. framangreint, að hér sé um að ræða eins konar týndan hlekk. Persónulega vill undirritaður ekki dæma um það hvort sé mikilsverðara, strangflatarlistin íslenska eða sú ljóðræna, en þetta framtak Aðalsteins er kærkomið tækifæri til vangaveltna þar um.

Á sýningunni eru verk eftir 33 listamenn. Þar á meðal eru risar eins og Svavar Guðnason, Nína Tryggvadóttir, Kristján Davíðsson og Hörður Ágústsson, en einnig minna þekktir listamenn eins og Jes Einar Þorsteinsson, Sigríður Björnsdóttir og Jón Benediktsson.

Aðalsteinn hefur valið að hengja sýninguna upp í tímaröð þannig að sumir listamenn duka upp aftur og aftur við skoðun sýningarinnar. Sterkara hefði verið að halda hverjum listamanni meira saman, þar sem þessi nálgun er dálítið ruglandi þegar maður skoðar sýninguna, þó hugmyndin sé góðra gjalda verð.

Það er áhugavert að leyfa högg-

LJÓÐHEIMAR „Það er áhugavert að leyfa höggmyndum frá þessum tíma að vera með á sýningunni, og sýna þar með fram á að ljóðræna abstraktlistin var meira en bara í málverki,“ segir Þóroddur Bjarnason meðal annars í dómi sínum.

myndum frá þessum tíma að vera með á sýningunni, og sýna þar með fram á að ljóðræna abstraktlistin var meira en bara í málverki, en eins og höggmyndunum er fyrirkomið á sýningunni missa þær marks í samkeppni við litrík málverkin. Vel hefði verið hægt að stilla þeim upp með betri hætti þar sem þær hefðu talað betur til manns.

Af verkum og listamönnum sem komu skemmtilega á óvart, má nefna nútímaleg verk Sigríðar Björnsdóttur og Kristins Péturssonar, en verk þeirra beggja eru öll án titils. Verk SÚM-arans Vil-

hjalms Bergssonar er hressilegt og kraftmikið og minnir á nýja málverkið 10-15 árum síðar, og það sama má segja um upphleypt verk Arnars Herbertssonar. Magnús Tómasson, enn einn SÚM-arinn, á tvö skemmtileg verk á sýningunni. Þá fannst mér gaman að kynna verkum Hjörleifs Sigurðssonar, og þá sérstaklega hinu þokukennnda Dómea frá 1966, þar sem hann leikur sér að þríhyrningsformum og litum.

Nokkur verk á sýningunni eru á mörkum þess að vera væmin, sbr. verk Benedikts Gunnarssonar í vetrarlandi, og önnur einfaldlega

á mörkum þess að vera nógu góð, sbr. verk Kára Eiríkssonar. Þó á hann skemmtilegan Jackson Pollock-sprett í verkinu Morgundögg frá 1959. Litrík og ákóf verk Jes Einarssonar eru einnig dálítið á skjön, þó hann og aðrir á sýningunni eigi fyllilega heima í samhengi hlutanna.

Þóroddur Bjarnason.

Niðurstaða: Verk eftir risa í íslensku listasögu í bland við verk minni spámanna í sýningu þar sem eitt og annað kemur á óvart, og ljóðrænni abstraktlist markaður staður í sögunni.

HVAD? HVENÆR? HVAR?

Fimmtudagur 20. september

→ Tónleikar

17.30 Tónlistarmennirnir Sigtryggur Berg, Jónas Sen og **Reptilicus** leiða saman hesta sína á Undiröldunni í Kaldalóni í Hörpu. Undiraldan er tónleikaröð Hörpu í samstarfi við 12 Tóna. Tónleikaröðin er sett fram í því skyni að kynna undirölduna í íslensku tónlistarmenningu og leyfa almenningi að fylgjast með þeirri grósku sem á sér stað í íslensku tónlistarlífi. Allir eru velkomnir og aðgangur ókeypis.

19.30 Sinfóníuhljómsveit Íslands leikur undir stjórn Ilans Volkov á tónleikum í Hörpu. Einleikari er **Bryndís Halla Gylfadóttir** sellóleikari. Flutt verður niúnda sinfónía Bruckners og Selló-konsert nr. 1 í C-dúr eftir Haydn.

21.00 Hljómsveitin 1860 heldur tónleika á veitingastaðnum Sæmundi í Sparifötunum á Kex Hosteli. 1860 er fimm manna hljómsveit sem spilar þjóðlagaskotið indí-popp undir áhrifum frá Simon & Garfunkel, Fleet Foxes, Belle & Sebastian og Arcade Fire. Aðgangur er ókeypis.

22.00 Bítladrengirnir halda tónleika á Ob-La-Di-Ob-La-Da Frakkastíg 8. Aðgangseyrir er kr. 1.000.

→ Sýningar

21.00 Óperusýningin Ráðskonuríki verður flutt á Café Rosenberg. Það er Alþjóðóperan sem setur þekkið á svið á hátt sem aldrei hefur þekkt héraendis. Miðaverð er kr. 2.000.

→ Uppákomur

20.00 Kvennadeild Framsóknarfélags Reykjavíkur stendur fyrir kvennakvöldi í Framsóknarhúsinu að Hverfisgötu 33. Boðið verður upp á skemmtiatriði. Ingó veðurguð mætur, tiskusýning, snyrtivörukynning og fleira. Allir velkomnir.

→ Listamannspjall

12.10 Berglind Björnsdóttir ljósmyndari ræðir sýningu sína, Kona, sem staðið hefur yfir í Ljósmyndasafni Reykjavíkur í sumar. Berglind leiðir gesti um sýninguna og segir frá hugmyndinni á bak við myndaseriuna þar sem hún leitast við að draga upp mynd af hinni íslensku nútímakonu. Sýningunni lýkur á sunnudag. Enginn aðgangseyrir.

→ Fyrirlestrar

12.00 Alþjóðamálastofnun og Stjórnmalafraeðideild Háskóla Íslands í samstarfi við Norræna húsið standa fyrir opnum fundi í fundarsal Norræna hússins. **Dr. Michael Minkenberg**, prófessor í stjórnmálafraeði við European University Viadrina í Frankfurt, heldur erindi um öfga hægrí flokka í Evrópu og áróður þeirra gegn útlendingum. Enginn aðgangseyrir.

20.00 Brynhildur Pálsdóttir hönnuður og Magnea Guðmundsdóttir arkitekt halda fyrirlestur um sýninguna Lífið í Vatnsmýrinni, sem nýlega var opnuð í Norræna húsinu. Fyrirlesturinn er hluti af mánaðarlegri fyrirlestraröð Hönnunarmiðstöðvar Íslands og Listasafns Reykjavíkur. Fyrirlesturinn er ókeypis og öllum opin.

→ Myndlist

17.00 The Infinite Day eða Endalaus dagurinn, sýning á verkum **Birgis Andréssonar**, verður opnuð í i8 Gallery. Sýnd verða verk sem varpa ljósi á listræna breidd Birgis, þar á meðal verk á pappír, málverk og þrívíð verk, sem sum hver hafa ekki áður verið sýnd. Enginn aðgangseyrir.

Upplýsingar um viðburði sendist á hvar@frettabladid.is

HARPA

www.harpa.is

Berliner Philharmoniker undir stjórn Sir Simon Rattle

Miðasala hefst á hádegi í dag, föstudag

Stórviðburður í íslensku tónlistarlífi

20. nóvember 2012 kl. 19:30